

**Ons plan voor
2023/2024**

Tienskip

doe er zelf wat aan

Het land in!

Inhoud

- 04** Onze uitdagingen
- 06** Onze aanpak
- 07** De projectdag van Tienskip
- 10** Bewustwording en concrete participatie
- 12** Praktische participatie
- 14** Het Crash Course Café
- 15** De overige projecten van Tienskip
- 16** Tienskip in cijfers
- 18** Het land in
- 19** Tienskip in uw regio?

In het kort

Democratie saai? Daar brengen wij verandering in!

Jongeren staan vaak ver van democratie af, wat volgens ons onnodig is. Op een laagdrempelige wijze verkleinen we de kloof tussen jongeren en democratie. Wij leggen de nadruk op je eigen rol als jonge burger in de democratie, want zelf dingen veranderen is eigenlijk best vet! In studiejaar 2022/2023 hebben wij al 3500 jongeren ontvangen verspreid over drie provincies. In dit plan leest u onder andere hoe wij te werk gaan en hoe wij samen met u toewerken naar de organisatie van onze projecten verspreid over het land.

Zo werken wij aan de democratie van morgen!

A photograph of a presentation stage. A large screen at the back displays a poll titled 'Who will win? Voor welke toekomst wins!'. A person stands on the stage in front of the screen. In the foreground, the backs of several audience members are visible, some wearing 'Tienskip' branded clothing. The image has a reddish tint.

Onze Uitdagingen

Tienskip is ontstaan uit een profielwerkstuk op de middelbare school. Nu, zes jaar verder, is daar een concrete aanpak uit voortgekomen gericht op de uitdagingen op het gebied van jongeren, (lokale) democratie en participatie.

¹ UvA (2020). *Democratische kernwaarden in het voortgezet onderwijs*

² Stichting Kiezersonderzoek Nederland (2018). *Democratie dichterbij*

³ T, van der Meer (2018). *De participatie-elite en de participatieparadox. Stuk Rood Vlees*

01.

Kloof tussen jongeren en (lokale) politiek

De afstand tussen jongeren en democratie is onnodig groot. Daarom zetten wij ons in om deze te verkleinen. Universiteiten publiceren de meest ontluiserende cijfers over jongerenparticipatie. Zo blijkt uit onderzoek van de UvA dat de helft van de jongeren aangeeft het niet belangrijk te vinden om in een democratie te leven.¹ Kiezersonderzoek geeft ook aan dat vooral jongeren schitteren door afwezigheid bij lokale verkiezingen.²

02.

Partnerschap tussen burger en overheid

De tweede uitdaging die wij zien gaat over het belang van het lokale schaalniveau in besluitvorming. In een gedecentraliseerd Nederland worden grote problemen lokaal opgelost. Het aanpakken van bijvoorbeeld de woningcrisis is vooral een gemeentelijke aangelegenheid en ook voor de aanpak van de energietransitie is een rol weggelegd voor de lokale overheid. Om zulke grote thema's daadkrachtig op te lossen is er een goed partnerschap nodig tussen burger en provincie of gemeente, waar burgers een actieve(re) rol spelen in het besluitvormingsproces.

03.

Verbreed de definitie van democratie

Democratie is een groot goed, wat we vaak te klein maken! Zo merken wij op dat het begrip democratie op school en in de maatschappij veel te klein wordt uitgelegd. Vaak reduceren we democratie tot verkiezingen, politieke instituties en de landelijke politiek. Democratie gaat echter veel verder dan dat! Vooral op lokale schaal kan je als burger meedenken in oplossingen voor problemen die je ziet in je omgeving. Tienskip zet in op het vergroten van het bewustzijn van de actieve rol die je als burger kan spelen, aangezien actief burgerschap anders vooral is weggelegd voor een beperkte groep die daar altijd al in geïnteresseerd is.³

Onze aanpak

**“Het is onze overtuiging
dat we jongeren van
iedere afkomst en
opleidingsniveau op
een juiste manier bij
democratie moeten
betrekken.”**

Tienskip is een organisatie bestaande uit jongeren die zich inzetten om jongeren wegwijs te maken in de lokale democratie. In Friesland worden al een aantal jaren verschillende projecten georganiseerd die bewezen hebben een brug te slaan tussen jongeren en democratie. De rode draad in de projecten van Tienskip is dat bewustwording wordt afgewisseld met concrete participatie van jongeren in hun lokale omgeving.

De projectdag van Tienkip

De projectdagen worden al sinds onze oprichting georganiseerd. In totaal deden er al meer dan 5.000 jongeren mee aan de projectdagen in Friesland, Overijssel en Noord-Holland. Op de projectdagen nemen wij een heel studiejaar van de middelbare school of middelbaar beroepsonderwijs één dag op sleeptouw. We richten ons hier specifiek op alle jongeren, omdat het onze overtuiging is dat we jongeren van iedere afkomst en opleidingsniveau op een juiste manier bij democratie moeten betrekken.

In de basis brengen wij democratie tijdens de projectdagen terug tot waar het in de kern om draait, namelijk het gezamenlijk oplossen van problemen en vraagstukken die je ziet in je omgeving. In samenwerking met vele vrijwilligers en groepsbegeleiders wordt deze dag georganiseerd. De methode van projectdag werkt volgens het stappenplan beschreven op de volgende pagina.

01.

Het democratisch paspoort

Voorafgaand aan de projectdag komt Tienskip langs op de school zelf, waar we een uitleg geven over de dag. We vragen jongeren om het democratisch paspoort in te vullen. Dit markeert het startpunt van de projectdag! Op het paspoort vullen jongeren een probleemstelling in die zij zien in hun omgeving.

02.

Brainstormend van probleem naar oplossing

Op de projectdag zelf worden jongeren ingedeeld op basis van hun democratisch paspoort. Deze groep jongeren zal aan de hand van een overkoepelend thema en onder begeleiding van een groepsbegeleider (een raadslid, statenlid, ambtenaar of iemand uit het maatschappelijk middenveld) van gedachte wisselen over de beschreven problemen. Het doel is om de individuele probleemstellingen om te zetten tot een gezamenlijk gecreëerde oplossing. Uiteindelijk ligt er een initiatief dat een oplossing kan bieden voor de problemen die de jongeren op de dag zelf hebben aangegeven. Gaandeweg dit proces geeft de groepsbegeleider een inkijk in de werking van lokale democratie, hoe je zelf initiatief kan nemen en hoe je hierbij de hulp van de overheid kan gebruiken.

03.

Presenteren maar!

Aan het eind van de projectdag heeft elk groepje een concreet plan om hun probleem aan te pakken. Zij presenteren dit aan de overige deelnemers, groepsbegeleiders en eventuele gasten op de markt van ideeën. Uiteindelijk wordt er gestemd op het beste idee van de dag! De afsluitende markt van ideeën geeft de aanwezige politici inzicht in wat de onderwerpen zijn die spelen op een projectdag. Door de ideeën van de projectdag op deze wijze te delen, zetten we een eerste stap naar publiciteit.

04.

De toekomst ligt in je handen

Voor een gedeelte van de jongeren houdt het hier op. Ze hebben via deze dag een eerste kennismaking gemaakt met hoe je zelf invloed kan hebben op je omgeving en kiezen ervoor hun initiatief niet verder uit te werken. Elke projectdag zien we echter dat bij een aantal groepjes de democratische energie echt is aangeslagen en zij kiezen ervoor om na de projectdag verder te werken aan hun initiatief! Voor deze groepen biedt Tienskip de mogelijkheid om onder de begeleiding van onze organisatie verder te werken aan het initiatief. Dan is het hebben van een leuke dag niet meer het doel, maar het realiseren van de door hen aangereikte oplossingen. Een voorbeeld hiervan is te lezen op pagina 14.

Bewustwording

Tienskip zet met de projectdagen in op een mix van bewustwording en praktische participatie. Jongeren staan vaak ver van lokale democratie af, waar wij verandering in willen brengen. Dit begint met bewustwording! Tijdens de projectdagen laten we jongeren kennis maken met het belang van democratie en geven we jongeren gereedschappen waar ze de rest van hun leven profijt van kunnen hebben. Deze bewustwording is cruciaal voor een goed functionerende democratie. Tijdens de projectdag laten we jongeren zien dat lokale democratie een enorme impact heeft op hun directe leefomgeving.

De tweede bijdrage die de projectdagen van Tienskip leveren is de bewustwording dat je als burger een actieve bijdrage kunt leveren aan het oplossen van problemen die je ziet. Burger is meer dan alleen een titel, het is ook een publieke functie die je uitoefent. Een samenleving overkomt je ook niet, maar daar

moet je zelf een actieve rol in spelen. Tienskip laat jongeren zien hoe je dit in je directe omgeving concreet kan doen. Door jongeren mede-eigenaar te maken van het oplossen van maatschappelijke uitdagingen in hun omgeving, weten wij jongeren te enthousiasmeren voor politiek en democratie.

Onze cijfers:

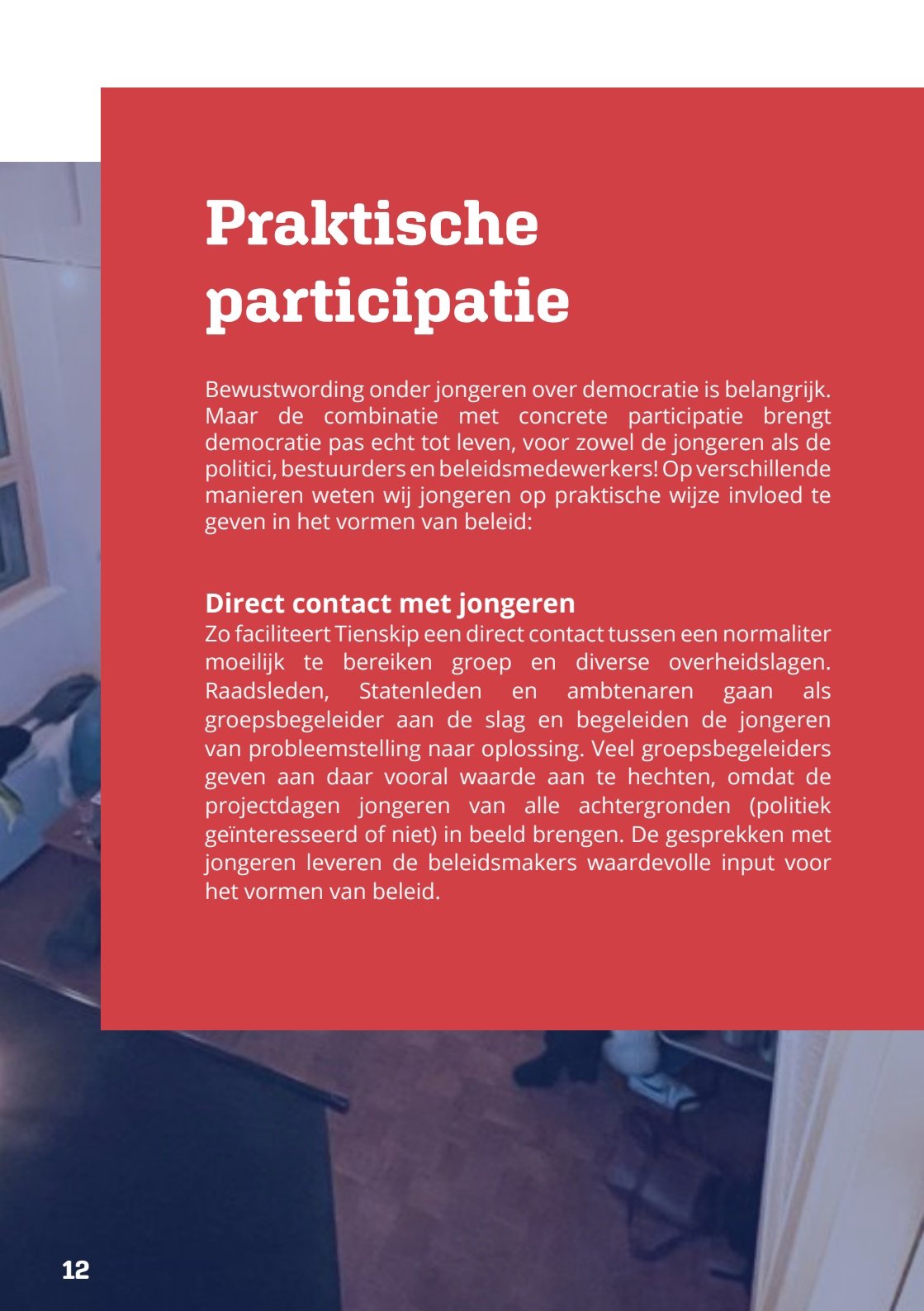
gemiddeld

van de jongeren geeft aan een beter beeld te hebben van lokale democratie

van de jongeren geeft aan een beter beeld te hebben hoe zij invloed kunnen uitoefenen op hun omgeving

A background image showing a room with a window on the left and a chair on the right, partially obscured by a red overlay.

Praktische participatie

Bewustwording onder jongeren over democratie is belangrijk. Maar de combinatie met concrete participatie brengt democratie pas echt tot leven, voor zowel de jongeren als de politici, bestuurders en beleidsmedewerkers! Op verschillende manieren weten wij jongeren op praktische wijze invloed te geven in het vormen van beleid:

Direct contact met jongeren

Zo faciliteert Tienskip een direct contact tussen een normaliter moeilijk te bereiken groep en diverse overheidslagen. Raadsleden, Statenleden en ambtenaren gaan als groepsbegeleider aan de slag en begeleiden de jongeren van probleemstelling naar oplossing. Veel groepsbegeleiders geven aan daar vooral waarde aan te hechten, omdat de projectdagen jongeren van alle achtergronden (politiek geïnteresseerd of niet) in beeld brengen. De gesprekken met jongeren leveren de beleidsmakers waardevolle input voor het vormen van beleid.

Terugkoppeling vanuit Tienskip

Elke projectdag zorgt Tienskip van een gedegen terugkoppeling van de besproken inhoud. Tienskip maakt van elke projectdag een korte podcast die op Spotify zal worden verspreid. Deze wordt ook gedeeld met gemeenten en provincie om intern te delen! Daarnaast komt Tienskip aan het eind van het studiejaar met een uitgebreid verslag, waarbij statistisch kan worden aangetoond wat er speelt onder een grote groep jongeren. Ook zullen concrete vervolgprojecten dan worden uitgelicht. Via de onderstaande QR-code kan je een terugkoppeling beluisteren van een eerdere projectdag.

Projectdag als vindplaats

Tienskip zet grote groepen jongeren voor één dag bij elkaar. Op deze dag staan de goede ideeën van jongeren natuurlijk centraal, maar we maken ook gebruik van de projectdagen voor het verzamelen van input! Tienskip heeft verschillende werkvormen die als randprogramma op de projectdag kunnen worden ingezet. Via deze werkvormen worden op laagdrempelige wijze de vragen van provincies en gemeenten door jongeren beantwoord. Op deze wijze

faciliteert Tienskip in direct contact met de beleidsmakers die op de projectdag een plek kunnen krijgen om jongeren te bestoken met hun beleidsvragen.

Jongeren gaan zelf aan de slag!

Naast de inzet van Tienskip en overheidsorganen om via terugkoppelingen en andere werkvormen input op te halen, hebben de projectdagen ook bewezen jongeren aan te zetten tot het ondernemen van actie. 10% van de groepen werken na de projectdag door met het door hun bedachte initiatief. Jongeren kunnen aan het eind van de projectdag kiezen voor dit vervolgtraject, waarmee ze aangeven geënthousiasmeerd te zijn en door te willen werken aan hun initiatief. Jongeren spreken na de projectdag dan in ieder geval nog één keer af om gezamenlijk met begeleiding vanuit Tienskip na te denken over hun initiatief. Zo dient de projectdag als broedplaats voor creatieve ideeën. Tijdens dit gesprek wordt er gekeken hoe het initiatief van de groep een vervolg kan krijgen en welke stappen hiervoor moeten worden ondernomen.

Het Crash Course Café

Frederique en Eva kwamen op 24 november 2022 binnen op een projectdag van Tienskip. Tijdens deze projectdag gaven zij aan te kampen met stress door school. Beiden moeten in mei 2023 examens doen, maar hadden op het moment van de projectdag al een half jaar geen aardrijkskunde gehad door de vele lesuitval. Tijdens de projectdag ging de probleemstelling hier ook over.

Om zelf ook actie te ondernemen werd ook het Crash Course Café bedacht om jongeren met stress te voorzien van extra bijles. In samenwerking met dbieb Leeuwarden en de studieverenigingen van de docentenopleidingen wordt dit opgezet in aanloop naar de centrale examens. Op vier verschillende momenten vindt het bijles café plaats waar jongeren vragen kunnen stellen aan docenten in opleiding. Dit is volledig gratis voor alle jongeren in Leeuwarden en omstreken. Op deze manier helpen ze zichzelf en andere jongeren met stress de examens door!

De overige projecten van Tienskip

Tienskip heeft verschillende andere vormen waarmee het de kloof tussen jongeren en lokale democratie weet te verkleinen. Voor een volledig overzicht van alle verschillende projecten en evenementen kan je de website tienskip.nl/projecten raadplegen.

Innovatieteam en 80 jonge vrijwilligers

Tienskip wordt voor een groot gedeelte gerund door vrijwilligers! Op het moment van schrijven zijn er zo'n 80 jonge vrijwilligers actief die zich inzetten voor democratie. Deze jongeren hebben in sommige gevallen zelf meegedaan aan een projectdag en zijn later actief geworden. Via het Tienskip Innovatie Team biedt Tienskip vrijwilligers extra uitdaging! Dit jaarlijks wisselende team is in 2022 gestart en ondersteunt Tienskip in alle organisatorische uitdagingen waar het voor staat. De groep vrijwilligers groeit continu door, wat de groei binnen en buiten Friesland mede mogelijk maakt.

Podcast en videoserie

Ook geven we jongeren via de 'Doe er zelf wat aan' podcast en video series meer verdieping. Tijdens de corona-pandemie hebben wij een podcast opgezet die jongeren op afstand meer verdieping biedt. In verschillende seizoenen werd initiatief tonen, democratie en het delen van ervaringen behandeld. Onder ander Jan Terlouw, Herman Tjeenk Willink en Hans Wiegel sloten aan voor de podcasts. Tijdens verschillende lokale verkiezingen heeft Tienskip via korte video's jongeren geholpen met het maken van hun stemkeuze. Als rolmodel schoven de jongste kandidaten van alle partijen aan!

Benieuwd naar de podcast of videoserie? Scan de QR-code!

Podcast

Videoserie

Tienskip in cijfers

80

actieve vrijwilligers die zich inzetten om jongeren wegwijs te maken in de lokale democratie

tijdens de projectdagen zijn meer dan 200 verschillende groepsbegeleiders actief geweest. Hieronder vallen Raadsleden, Statenleden, wethouders, burgemeesters en gedeputeerden.

1.000

unieke luisteraars voor onze podcast 'Doe er zelf wat aan!'

25.000

weergaven van onze videoseries op social media

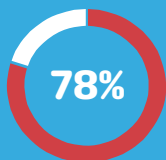
1/10

1 op de 10 zet na een projectdag hun initiatief door. Een voorbeeld hiervan is het Crash Course Cafe.

Tienskip organiseerde al meer dan **35** projectdagen
waarbij er zo'n **5.000** jongeren betrokken waren

geven jongeren ons gemiddeld!

van de jongeren geeft aan
een beter beeld te hebben
van lokale democratie

van de jongeren geeft aan een beter
beeld te hebben hoe zij invloed
kunnen uitoefenen op hun omgeving

Het land in!

In het studiejaar 2023/2024 groeit Tienskip verder door! In Friesland groeit Tienskip verder met het bereiken van 3000 naar 4500 jongeren op jaarbasis. Dat is het begin van een veel verdere groei. In februari 2022 tekende de provinciale staten voor de ambitie om in 2027 alle Friese jongeren zo'n democratische ervaring te bieden. Dit komt neer op een bereik van zo'n 8.000 jongeren op jaarbasis. Het succes in Friesland vormt de blauwdruk voor de verdere groei van Tienskip in de rest van Nederland. Via een opstarttraject verplaatsen wij de werkwijze van Tienskip naar andere regio's in het land. In het studiejaar 2023/2024 is ruimte voor vier nieuwe regio's, waarbij we Tienskip opzetten in die regio. In deze regio's bereiken wij nog eens 1500 jongeren.

4500
jongeren bereikt in Friesland

1500
jongeren gaan wij bereiken in
4 verschillende regio's

Tienskip in uw regio?

Graag gaat Tienskip in het studiejaar 2023/2024 in uw regio van start! Om Tienskip op te starten in een nieuwe regio moet rekening worden gehouden met een aantal factoren die Tienskip in Friesland een succes maken. Deze factoren hebben te maken met drie belangrijke aandeelhouders in het succes: een voedzame samenwerking met lokale overheden, scholengemeenschappen en lokale jongeren.

Tienskip laat in Friesland zien dat het grote aantallen jongeren in één jaar kan betrekken bij democratie. Dat dit al jaren lukt heeft er alles

mee te maken dat Tienskip vertrouwt op de vrijwillige inzet van zo'n 80 jonge vrijwilligers en een actief netwerk van zo'n 200 mensen die groepsbegeleider willen zijn. Dat dit netwerk is opgebouwd in Friesland geeft ons vertrouwen dat dit in een aantal jaar ook kan worden opgebouwd in uw regio. In de onderstaande stappen laten we zien hoe wij Tienskip via een opstarttraject opzetten in uw regio. De concrete uitwerking kan natuurlijk verschillen naargelang de regio.

Uw regio aanmelden? Scan de QR-code of bezoek onze website tienskip.nl/opstarttraject

01.

Waar te beginnen? Meld je regio aan! (17 april tot 31 juni)

Om het opstarttraject te laten slagen zijn alle bovengenoemde factoren ontzettend belangrijk. Maar waar begin je dan mee? Zowel (lokale) overheden, scholen en jongeren kunnen bij ons aankloppen voor een onderzoek naar TienSKIP in jouw regio! Hoe meer van deze partners interesse tonen, hoe kansrijker het is om in een regio van start te gaan. Vanaf 8 mei tot 31 juni 2023 kunnen overheden, scholen en jongeren zich aanmelden voor een opstarttraject in het studiejaar 2023/2024.

Gezamenlijk met de instanties, die zich aanmelden, wordt er gekeken hoe we alle vereiste partners aan boord krijgen. Idealiter werken we in het eerste studiejaar samen met zowel de provincie als minimaal één gemeente in de regio. Dit komt doordat jongeren probleemstellingen benoemen die zowel onder de bevoegdheid van de gemeente als de provincie vallen. De provincie en gemeente(s) doen ook een financiële bijdrage om de projecten mogelijk te maken. Ook moeten er twee scholen worden gezocht (1 middelbaar beroepsonderwijs en 1 voortgezet onderwijs) waarmee de eerste projectdagen kunnen worden georganiseerd. Zodra er een aanmelding bij TienSKIP binnenkomt voor het opstarttraject wordt er gezamenlijk met u gekeken hoe de andere vereiste partners het best kunnen worden benaderd.

2023

april t/m juni

TienSKIP
doe er zelf wat aan

02.

Twee projectdagen als visitekaartje (sep 2023 tot juni 2024)

In het eerste studiejaar zal er direct het één en ander worden georganiseerd. Zo worden er in de nieuwe regio twee projectdagen georganiseerd, waarbij zo'n 300 jongeren meedoen. Deze twee projectdagen worden georganiseerd op verschillende scholen (1 op het mbo, 1 op het vo) en vallen onder de directe verantwoordelijkheid van het nationale kernteam. Binnen het kernteam wordt een regioaanvoerder aangewezen, die het directe aanspreekpunt is binnen deze regio. Deze regio-aanvoerder zorgt ervoor dat de projectdag is geregeld (hieronder valt het benaderen van groepsbegeleiders, contact met overheden & scholen en het regelen van locaties). Tegelijkertijd gaat Tienskip actief op zoek naar jonge vrijwilligers die deze dagen willen helpen organiseren. Via social media en door korte introducerende praatjes te houden op middelbare scholen en vervolgopleidingen zoeken we direct contact met jongeren die het leuk vinden deze dagen te organiseren. Zo zetten wij erop in dat er op de twee eerste projectdagen zoveel mogelijk lokale jongeren actief zijn! Deze jonge vrijwilligers zijn de voedingsbodemp voor een lokaal team aan jongeren die de organisatie van de projectdagen op den duur kunnen overnemen.

2023

sep t/m jun 2024

03.

Een lokaal Team(skip) (juni 2024 en verder)

Aan het eind van het studiejaar wordt er teruggekeken op het afgelopen jaar en of de eerste twee projectdagen als succesvol worden beschouwd. Daarnaast wordt er gekeken binnen het lokale vrijwilligersnetwerk of er genoeg mensen enthousiast zijn om een lokaal team te vormen. Dit lokale team zal in samenwerking met de regio-aanvoerder de projectdagen organiseren. Zodoende zal in het studiejaar 2024/2025 niet het landelijke bestuur verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de projectdagen, maar een lokaal team aan jongeren. Het landelijke team blijft het lokale team altijd ondersteunen en zorgt ervoor dat de projectdagen telkens weer verder innoveren. De verdere groei is afhankelijk van de groei van het lokale team, maar de volgende prognose kan worden gemaakt aan de hand van de resultaten in Friesland.

Door gebruik te maken van een landelijk team die de verantwoordelijkheid dragen van de eerste projectdagen kunnen we garanderen dat de projectdagen altijd het gewenste niveau halen. Daarnaast overvragen we beginnende vrijwilligers niet direct met de verantwoordelijkheid van projecten. Hierdoor is het een ideale mix van ervaring, maar zorgen we er direct voor dat dit goed doorgegeven wordt aan lokale jongeren die aldaar de kar kunnen trekken.

2024
juni en verder

Onze prognose

2023/2024

twee projectdagen met 300 jongeren

2024/2025

drie projectdagen met 600 jongeren

2025/2026

**acht projectdagen met 1000 jongeren, waarvan
één grotere projectdag!**

Tienskip

doe er zelf wat aan

Het land in!

Tienskip is een jongerenorganisatie bestaande uit jongeren die zich inzet om jongeren wegwijs te maken in lokale democratie. Aan de hand van projecten en evenementen laten we jongeren kennis maken hoe je zelf initiatief kan tonen in je eigen leefomgeving. Want zelf dingen veranderen is eigenlijk best wel vet!

Tienskip is ontstaan uit een profielwerkstuk op de middelbare school, maar is al een aantal jaren een vaste waarde in Friesland. In de komende maanden breidt Tienskip uit naar andere regio's in het land. Bent u actief binnen een gemeente of provincie? Lees in deze folder hoe Tienskip opstart in uw regio!

Aanmelden kan via:

www.tienskip.nl/opstarttraject